

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Сумський національний
аграрний університет

IntegrA Verein для соціальної інтеграції, інклюзії та сталого розвитку (Австрія)
Українська асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE)
Факультет педагогічних наук DISFOR – Університет Генуї (Італія)
Інститут сервіс менеджменту (Німеччина)
Інститут вищої освіти НАПН України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

МІЖНАРОДНА ВЕСНЯНА ШКОЛА

«Інклюзія, соціальна відповідальність та підприємництво. Соціальні інновації для розвитку громад та залучення молоді»

для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів,
представників професійних спільнот та громадянського суспільства

Генуя (Італія) – Берлін (Німеччина) - Київ - Мелітополь (Україна),
17 березня - 18 квітня 2025 року

Весняна школа проводиться в рамках імплементації проєкту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та у синергії з проєктами напряму Еразмус+ KA2 «Університети-Громади: Посилення співпраці» 10108307 - UNICOM — ERASMUS-EDU-2022-SBHE та Модулю Жана Монне «Практики соціальної та економічної інклюзії в ЄС» - Jean Monnet Module 101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH. Також відбувається підтримка сталості проєкту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Весняна Школа проводиться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні.

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Сумський національний
аграрний університет

Основні напрями роботи Весняної Школи

1. Третя місія та соціальний вплив університетів для розвитку суспільства.
2. Європейські практики соціальних інновацій та соціального підприємництва.
3. Соціальна згуртованість в Україні: залучення молоді і громад.
4. Соціальна інклюзія, її види та перспективи.
5. Соціальна відповідальність університетів у подоланні кризових станів суспільства.

В рамках Весняної Школи відбудеться міжнародне стажування в Університеті Генуї та підвищення кваліфікації від Інституту вищої освіти НАПН України. В програмі вебінари-тренінги професора Діани Спубер, воркшопи професора Марії Нестерової, професора Марини Деліні, провідного наукового співробітника Олени Оржель на теми соціальних інновацій, соціальної відповідальності, соціальної інклюзії. Також для самостійного вивчення будуть надані курси «Інклюзивна політика ЄС», «Соціальна відповідальність університетів», «Соціальна інклюзія ЄС», «Третя місія університетів» та курс «Соціальне підприємництво та інновації в розвитку університетів та громад», «Європейська політика соціальної згуртованості», «Економічні та правові засади інтеграції та залучення спільнот: Європейський досвід». Окрім онлайн конференції та дистанційних курсів буде надаватись щотижнева менторська підтримка.

Весняна Школа триватиме з 17 березня по 18 квітня 2025 р., загальна кількість годин роботи Весняної школи планується в розмірі 180 годин (6 кредитів ЄКТС) з відповідним сертифікатом по закінченні, після проходження тестових завдань та присутності онлайн. Учасники отримають нові робочі інструменти з кращих європейських практик в області соціальної відповідальності та інклюзії, соціальної згуртованості, міжкультурного діалогу, ідей соціальних інновацій та принципів залучення спільноти для сталого розвитку університетів та суспільства.

ПРОГРАМА РОБОТИ ВЕСНЯНОЇ ШКОЛИ

17.03.25. Перший день роботи Весняної Школи.

«ТРЕТЯ МІСІЯ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ВПЛИВ УНІВЕРСИТЕТІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА.»

12.00 - 13. 00. Привітання учасників.

Катерина Жданова, проєктна менеджерка Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Марья Нестерова, доктор філософських наук, професор, керівник Центру досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» УДУ імені Михайла Драгоманова.

12.30 – 12.45 **Діана Снулбер**, професор Університету Генуї, європейський експерт команди Центру досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» ESSIE. **«Європейські практики впровадження третьої місії університетів».**

12.45 – 13.00. **Олена Оржель**, доктор наук з державного управління, головна наукова співробітниця відділу взаємодії університетів та суспільства Інституту вищої освіти НАПН України. **«Сутність і концепції третьої місії університетів».**

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Сумський національний
аграрний університет

13.00 – 16.30. Круглий стіл з обговорення освітніх політик для посилення третьої місії університетів за участі експертів Міністерства освіти та науки України.

Модератор – Олена Оржель, головний науковий співробітник Інституту вищої освіти України НАПН України, доктор наук з державного управління

Олександра Лактіонова, державний експерт експертної групи з інтеграції до Європейського простору вищої освіти і забезпечення якості освіти директорату вищої освіти та освіти дорослих Міністерства освіти та науки України

Марина Мруга, державний експерт з питань вищої освіти та освіти дорослих директорату вищої освіти та освіти дорослих Міністерства освіти та науки України

Наталя Фалько, ректор МДПУ імені Богдана Хмельницького «Третя місія МДПУ імені Богдана Хмельницького: виклики та перспективи впровадження»

Олена Оржель, доктор наук з державного управління, головна наукова співробітниця відділу взаємодії університетів та суспільства Інституту вищої освіти НАПН України. «Посилення третьої місії українських ЗВО: дизайн та інструменти для вироблення політики з позиції проєкту Програми Еразмус+ «UNICOM – Університети - посилення співпраці»

Ольга Петроє, завідувачка відділу дослідницької діяльності університетів Інституту вищої освіти НАПН України. «Оцінювання третьої місії університетів: досвід Італії».

Олександр Свистун, виконавчий директор ГО «Асоціація Нескорених Громад». «Виклики для громад під час війни та повоєнного відновлення»

16.30 - 17.00. Завершення першого дня. Обговорення. Нетворкінг

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Сумський національний
аграрний університет

18.03.25 Другий день роботи Весняної Школи.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ ТА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.

12.00. – 12.15. **Маркус Лаунер**, професор, керівник Інституту сервіс менеджменту, веб «Соціальні інновації та соціальне підприємництво для спільнот»

12.15 – 12.30. **Наталія Шофолова**, завідувачка відділу взаємодії університетів та суспільства ІВО НАПН України. «Інновації та соціальний розвиток: Кейс ФНМ: Lemgo-city (Білефельд, Німеччина)»

12.30 – 12.45. **Ольга Петроє**, завідувачка відділу дослідницької діяльності університетів. «Роль університетів як суб'єктів інновацій та соціально-економічного розвитку, кейс Університету Латвії».

12.45 – 13.00. **Лілія Атнажева**, ГО «Асоціація дослідників Європейських цінностей в освіті». «Когнітивні аспекти соціальних змін на прикладі пілотного україно-польського проекту з навчання молоді основам соціального підприємництва».

13.00 – 17.00. Панельна дискусія, Сумський національний аграрний університет. Модератор – **Вікторія Макарова**, професор кафедри маркетингу та логістики Сумського національного аграрного університету

Олександр Маслак, директор Департаменту агропромислового розвитку Сумської ОДА. «Стан та перспективи розвитку аграрного сектору на шляху до відновлення регіону»

Наталія Капінос, завідувач кафедри геодезії та землеустрою Сумського НАУ «Оцінка нанесеної шкоди землекористуванню на територіях, що зазнали військових дій»

Інна Галіченко, директор комунальної установи «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня». «Соціальна адаптація в рамках реалізації третьої місії для стійкого розвитку громад»

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Сумський національний
аграрний університет

Світлана Зінченко, директор КУ «Інклюзивно-ресурсний центр Степанівської селищної ради Сумського району Сумської області. **«Інклюзивна освіта в Україні як рух до європейських цінностей та соціальної відповідальності. Роль ІРЦ у формуванні життєвих компетентностей»**

Олександр Солоніков, ГО «Сумська обласна спілка інвалідів війни, учасників АТО та ООС» в рамках реалізації третьої місії громад. **«Реінтеграція ветеранів та членів їх сімей через професійну адаптацію: виклики та можливості»**

19.03.2025 Третій день роботи Весняної Школи.

«СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДИ У ВЗАЄМОДІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ГРОМАД».

12. 00 – 12.30. **Олена Оржель**, доктор наук з державного управління, головна наукова співробітниця відділу взаємодії університетів та суспільства Інституту вищої освіти НАПН України **«Роль університету у забезпеченні стійкості та соціальної згуртованості суспільства».**

12.30 - 13.00. **Олена Арабаджи**, кандидат географічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, зовнішніх зв'язків і стратегічного розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького **«Посилення національної стійкості і соціальної згуртованості: виклики та завдання для університетів».**

13. 00 – 13.30. **Алла Гаврилюк**, доктор наук з державного управління, завідувач відділу соціальних та інституційних трансформацій у вищій освіті Інституту вищої освіти НАПН України. **«Неформальна освіта як чинник соціального згуртування громади: досвід вищої народної школи села Вовчок на Чернігівщині».**

13.30 – 14.00. **Лілія Атнашева**, ГО «Асоціація дослідників Європейських цінностей в освіті». **«Впровадження практичних заходів із посилення соціальної згуртованості для забезпечення сталості позитивних змін в громадах».**

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Сумський національний
аграрний університет

14. 00 – 17.00. Конференція факультету соціології та соціальної політики
Модератор Тетяна Голубенко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Тетяна Голубенко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова. **«Соціальна згуртованість через залучення молоді».**

Андрій Заможський, асистент кафедри соціальної освіти та соціальної роботи факультету соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова **«Соціальна згуртованість в освіті: виклики воєнного часу».**

Ілля Рибалко, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності «Освітні, педагогічні науки» Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. **«Соціокультурна діяльність Центру дитячо-юнацької творчості Дніпровського району міста Києва»**

Ірина Гальчич, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. **«Формування медіаційних навичок майбутніх соціальних працівників як інструмент зміцнення соціальної згуртованості в Україні»**

Сергій Ковтун, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності «Політологія» Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. **«Громадянське суспільство як фундамент для зміцнення єдності та підтримки в умовах воєнного стану»**

Ярина Шкура, здобувачка фахової передвищої освіти спеціальності «Соціальна робота» Відокремленого структурного підрозділу «Роменський фаховий коледж Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана». **«Волонтерський рух як форма допомоги в умовах повномасштабної війни»**

Артем Акоюн, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності «Освітні, педагогічні науки» УДУ ім. М. Драгоманова.

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Сумський національний
аграрний університет

«Учнівське самоврядування у закладах позашкільної освіти як основа формування якісного громадянського суспільства»

Олександра Біла, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Соціологія» УДУ ім. М. Драгоманова. **«Роль громадської думки в соціально-політичному житті українського суспільства»**

Олена Лісневська, здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Соціальна робота» УДУ ім. М. Драгоманова. **«Соціальний вплив на підтримку сімей з дітьми неурядовими організаціями в умовах російсько-української війни»**

Олег Вугнявий, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Соціологія» УДУ ім. М. Драгоманова. **«Репрезентація національної ідентичності у сюжетах відеоігор»**

Олександра Коваленко, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Соціологія» УДУ ім. М. Драгоманова. **«Драматургічний підхід Ірвінга Гофмана до аналізу повсякденних соціальних взаємодій»**

20. 03.2025 Четвертий день роботи Весняної школи

«СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ ТА РОЗВИТОК СПІЛЬНОТ»

12.00 – 12.30. **Лідія Шинкарук**, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, Національний університет біоресурсів і природокористування України **«Досвід розвитку соціальної та економічної інклюзії в Україні»**

12.30 – 14.00. **Марина Деліні**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Воркшоп «Соціальна інклюзія та соціальна політика ЄС»

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Сумський національний
аграрний університет

14.00 – 17.00. Круглий стіл «Соціальна інклюзія - університети та залучення спільнот». Модератор *Наталія Шофолова*, завідувачка відділу взаємодії університетів та суспільства ІВО НАПН України

Олена Оржель, доктор наук з державного управління, головна наукова співробітниця відділу взаємодії університетів та суспільства Інституту вищої освіти НАПН України «Соціальна інклюзія у сфері вищої освіти», Соціальний проєкт «Сприяння соціальній інклюзії через залучення учасників бойових дій до безперервної освіти».

Тетяна Марініна, психологиня Відділення післягострої та довготривалої реабілітації НВМКЦ ГВКГ, військова, ГО «Всеукраїнська асоціація психологів травмафокусованої практики», «Реабілітація військових»

Тетяна Крапив'янська, ГО *Интегра* (Австрія), «Соціальна інклюзія в фокусі психотерапевтичних практик реабілітації військових».

Оксана КРУГЛИК, завідувач кафедри сурдопедагогіки та сурдопсихології імені М. Д. Ярмаченка Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат педагогічних наук, доцент. «Соціальна інклюзія осіб з порушеннями слуху після акутравми як фактор згуртованості громади».

Тетяна Гребенюк, завідувач кафедри технологій освіти та реабілітації осіб з порушеннями зору факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат психологічних наук, доцент. «Впровадження моделі реабілітації людей з порушеннями зору в Україні».

Ірина Сасіна, доцент кафедри технологій освіти та реабілітації осіб з порушеннями зору факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат психологічних наук, доцент. «Підвищення кваліфікації фахівців системи охорони здоров'я з напрямку: орієнтування у просторі та мобільність людей з порушеннями зору».

Наталія Шофолова, завідувачка відділу взаємодії університетів та суспільства ІВО НАПН України, кандидат економічних наук, доцент «Фінансовий вимір соціальної інклюзії у сфері вищої освіти».

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Сумський національний
аграрний університет

21.03.25. П'ятий день роботи Весняної Школи

«СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ВІДПОВІДЬ НА СОЦІЕТАЛЬНІ ВИКЛИКИ».

12. 00. – 13. 30 **Марина Деліні**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, Національний університет біоресурсів і природокористування України. Воркшоп **«Практики ЄС щодо соціальної відповідальності та інновацій»**

13.30 – 14.00. **Олена Оржель**, доктор наук з державного управління, головна наукова співробітниця відділу взаємодії університетів та суспільства Інституту вищої освіти НАПН України **«Соціальна відповідальність університетів: презентація результатів дослідження та монографії “Політика та механізми реалізації соціальної відповідальності університетів України в умовах війни та під час повоєнного відновлення»**

14.00 – 14.15. **Юрій Мелков**, доктор філософських наук, головний науковий співробітник відділу соціальних та інституційних трансформацій у вищій освіті Інституту вищої освіти НАПН України. **«Ціннісні підвалини розвитку університетів в умовах соціетальних викликів»**

14.15 – 14.30 **Наталія Шофолова**, завідувачка відділу взаємодії університетів та суспільства Інституту вищої освіти НАПН України **«Розвиток інновацій як соціальна відповідальність університету на прикладі університету Лунду, Швеція».**

14.30. – 16. 00 **Марья Нестерова**, професор, доктор філософських наук, керівник Центру досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» УДУ імені Михайла Драгоманова. Воркшоп **«Соціальна відповідальність університетів в подоланні соціетальних викликів»**

16. 00 – 16. 30 **Ганна Афузова**, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної психології та медицини факультету спеціальної та інклюзивної освіти, Український державний університет імені Михайла Драгоманова **«Соціальна відповідальність у світлі третьої місії університету: досвід факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова»**

Dragomanov
Ukrainian
State
University

Co-funded by
the European Union

Unabhängiges Institut
für Dienstleistungen
Independent Institute for Service Management

NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES
OF UKRAINE

Jean Monnet Module
EPSEI
EU practices of social
and economic inclusion

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Сумський національний
аграрний університет

16.30 - 17.00. Завершення Весняної Школи. Обговорення. Нетворкінг

Час проведення онлайн частини Весняної Школи – 17–21 березня 2025 р., з 12.00 до 17.00 за київським часом (11.00 – 16.00 CET).

Менторські зустрічі будуть проходити з 12 до 13.30 (час по Києву) по п'ятницям: 28 березня, 4, 11 та 18 квітня 2025 р. за тим же посиланням.

Мова - англійська, українська

Посилання на лінк реєстрації [link is here](#)

(https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSev127xctzbDPFIqNBp_IyDy3eQX2uWVog-y2OucIZjZnvPJA/viewform?usp=sharing в разі виникнення помилки скопіюйте посилання та вставте до адресної строки Вашого браузера)

Онлайн частина Весняної Школи буде проведена на платформі Zoom

<https://us02web.zoom.us/j/3386572580?pwd=ZzRDdldhTWZ4NzA4eVRkWmRpNzNxZz09>

Ідентифікатор конференції: 338 657 2580

Код доступу: 2956090

Для участі в збірці матеріалів Весняної Школи, потрібно до 21 березня 2025 р.

надіслати тези на адресу poluiko0503@gmail.com за наступними вимогами:

тези мають бути оформлені в текстовому редакторі Word;

обсяг тексту від 2 до 5 сторінок формату А4,

усі поля – по 2 см, шрифт – Times New Roman, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, відступ – 1,25.

Використані джерела мають бути належним чином оформлені у «Списку використаних джерел» відповідно до вимог бібліографічного оформлення джерел за ДСТУ 8302:2015.

Запис, детальна програма, заявлені курси та інші матеріали Весняної Школи будуть розміщені на сайті проєкту www.cessie.eu, на сайтах партнерських проєктів Жана Монне та на сайтах університетів - партнерів заходу. Також матеріали конференції будуть знаходитись в Гугл класі (код 5nzd72).

За додатковою інформацією: +380662339977 (Viber), marja@cessie.eu

Участь в Весняній Школі «Інклюзія, соціальна відповідальність та підприємництво. Соціальні інновації для розвитку громад та залучення молоді» безкоштовна за рахунок залучення коштів проєкту Центр Досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті».

Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» Center of Excellence "European Studies of Social Innovation in Education" (ESSIE) в УДУ імені Михайла Драгоманова ініціює і курирує ініціативи представників університетської спільноти в галузі Європейських Студій в сфері соціальних інновацій, лідерства та соціальної відповідальності, публічного управління. Проєкт є міждисциплінарним та міжнародним, в команді проєкту представники не тільки УДУ імені Михайла Драгоманова та українських університетів (НУБіП, ЛНУ ім. І. Франка та СНАУ), а й європейські експерти з Італії, Німеччини та Чехії. Проєкт тривалістю 36 місяців, керівник Центру Досконалості Жана Монне –керівник Центру Європейських Студій соціальних інновацій в освіті Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, професор кафедри Жана Моне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій», д. філософ. н., професор Марья Нестерова.

The European Commission's support for the production of this event does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.